

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:
Fischel Fülöp könyvkereskedése
Ide küldendők az előfizetési díjak nyiltterek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenként egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:
Egész évre . . . . . 8 kor.
Fél évre . . . . . 4 kor.
Negyed évre . . . . . 2 kor.
Egyes szám ára 20 fill.

Hirdetések elfogadhatnak:
Budapesten: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécében: Schalek H., Dukas M., Oppelik A., Általános Tudóstól. hirdetést osztálya Budapest.

Nyilttér petitsora 20 fill.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

Farsanghoz.

A társadalmi, vallási, gazdasági viszonyok csodálatos összetalálkozása okozza, hogy a férfiak nagy része elkülönítve, elválasztva él a nőttől.

Alig van valaki, a ki korunk ezen fontos, de sajnos tényállását észre nem venné. És ezen állapot évről-évre nagyobb mérvet vesz el.

Nemcsak hogy különféle utakon halad a férfi s a nő, hanem oly utazókhöz hasonlítanak, a kik ugyanazon állomásból kiindulnak ugyan, de azután különböző gyorsasággal utaznak.

A férfi, noha erkölcsileg gyenge, mégis az eszmék, találmányok, felfedezések pályáján gyorsabban és gyorsabban megy, ugy, hogy a vágányok néha szikrákat is adnak.

A nő, a ki szükségszerűleg, vagy kényszerűségből hátramarad, oly multnak nyomában van, a melyről ő maga is csak keveset tud. Ő tényleg elmarad, s elég rossz, hogy visszamarad; de gyorsabban menni általában véve vagy nem tud, vagy nem akar.

Ez tényleg úgy van, a modern emancipáció minden törekvései dacára, a melyek gyakran talán többet ártanak, mint használnak, s egészben véve a nő magasabb hivatásának alig felelnek meg.

A mi pedig ezen tényállás mellett a legrosszabb, az azon igazság, hogy az így külön haladó férfi és nő nem nagyon törekednek kölcsönös megértésre. Ugy tűnik fel

a dolog, mintha semmi mondani, közölni valójuk sem volna egymással. A házi tűzhely hideg, az asztal néma, a hálószoba — rideg.

A boldogító egyesülés helyébe léptek a kor nagy bajai: viszály, egyenlenség, elválasztás, az egyedüllét, a magány utáni gyászos vágy, egy barbár élet szükségletei, melyek ott jelennek a férfi s a nő lelke mélyében. És ezen természetellenes állapotot nem tartja kellemetlennek sem a férj, sem a szerető, de ugylátszik maga a nő sem.

Ez az indolencia pedig, higgye meg kedves olvasónóm, a legnagyobb baj! Egyikük se busul miatta; mindgyikük csak az unalomtól akar menekülni; ez az egész, a mire törekednek. Ily sivár, üres életben, a hol a szívnek nincsen már szava, a hol egyik se gondol a másikkal, hol egyikben sem lóbban fel a nemes szenvedély: csak lealacsonyítják egymást, ásitoznak unalmukban, léhaságukban, s nyomoruságos langyosságba, erkölcsi tespedésbe süllyednek.

Ezek köztudomású dolgok, ujjal én nem mondom; érzi ezt mindenki.

Önnét van az, hogy a házassági kedv mindinkább csökken, főleg a nagy városokban, a hol irányadó első sorban a nő anyagi helyzete, vagyis hozománya.

Engedjék meg kérem, hogy csak egy perczre fordulhassak az élet nagy tanítónőjéhez, a történelemhez. Athénben egykor az a rettenetesen jellemző szó kapott lábra: »Oh, bár csak gyermekeink lehetnének feleségek nélkül!«

És ez a szó, ez az óhaj halálos itélete

voff a föld legszellemebb népének: az atheni népnek!

Még gonoszabb volt e tekintetben a helyzet a római birodalomban. Midazon törvényes kényszer-rendszabályok, de még az a lex Julia sem, melylyel a házasságba akarták hajtani, nem voltak képesek ezt elérni, s őket a nőkhöz közelebb hozni. S ugy látszott, mintha az a fizikai vagy, a természetnek az a fenséges törvénye, mely a világot felosztókéli s erélyét megszázszorozza, kihalt volna a földön. — Bocsnát ezen kis történelmi reflexióért.

De hát melyek mégis azon motívumok, melyek napjainkban nem csak annyira megdondolódók, bajosnak, sőt némelyek szerint veszedelmes dolognak tüntetik fel a házasságot, hanem a férfiakat is mintegy elűzik a nőktől?

Ezek az indító okok igen bonyolódottak és különfélék.

Az egyik tagadhatatlanul a szegény leányok növekvő nyomora, mely arra kényszeríti őket, hogy kegyelemre adják meg magukat.

De még azon, férfiak de főleg ifjak is, a kik különben hűek is tudnának lenni egy szeretett lényhez, mégis gyenge perczeikben előnyt adnak a függő, szelid, engedelmes személynek, a ki minden jogáról lemond, a kit tetszés szerint, esetleg már holnap is le lehet elhagyni s a kinek egyedüli törekvése: csak tetszeni! Meggyőződésem szerint ezek ugy nagyjából okai a házasságtól való idegenkedésnek.

S mégis minden kulturának kezdete és

TÁRCZA.

Utazás Csáktornya körül.

I.

Befordulok a Kossuth-Lajos utcáz és rögtön szemembe szökik e felírás:

»KRAUSZ PÁL KÖZ-PONTI KÁVÉ-HÁZA.«

Furcsa! mondom magamban, Krausz ur bizonyára központosítani akarja kávéházában az egész város társadalmát, mégis mért nem kezdi meg a központosítást a feliratot, minek használ anyi elválasztó jelet ott, a hol nem kell? A »kávé-háza« még megjárna, mert habár a gyakorlat a két szórészt már rég összevonta, mégis azt lehet mondani, hogy nem jó egybeírni, mert sem a ház nincs kávéból, sem pedig nem kapunk házat is, ha kávéért kérünk. De »köz-ponti« azt már csak bátran lehetne összevonni, hiszen összevonva sokkal jobban nyilvánul meg ennek a szónak a jelentése is.

Azokban, megvallo, még ha ugy is volna írva, hogy »központi.« még akkor is gondolataim támadnának felőle. Ez a szó sűrűn hallatszik szocialista könyvekben, szocialista beszédekben, ez a

szó mintegy végső czélját fejezi ki ezen hatalmas legujabkori áramlatnak a szocializmusnak. Talán szocialisták kávéháza ez? Lehetetlen, vagy legalább is valószínűtlen, hogy éppen ide telepíték azt ifj. Neumann Miksa, a kapitalizmus megtestesítőjének, a Dunántul hatalmas kukoriczakerályának tőszomszédságába, hogy mérséren szemébe nézzen a nagytőkének.

Vannak-e nálunk egyáltalában szocialisták? Névbárátokól volna tudomásom, ilyeneknek tartom Weisz Miksa, Baumann Zsigmond, Fehér Jenő takarékpénztári könyvelő urakat, a kik mindig szem előtt tartják a nép »interesse«-it. Ámde népbárátnak lenni és szocialistának lenni, még nagy különbség. Más dolog szeretni a népet, ugy amint most van és megint más dolog, ha az egész nemzetet egy akarják egységbe tömöríteni, hogy mindegyik polgár az állam részére keressen és viszonoz az állam viselője gondját mindegyik polgárának. A társulás a szocializmus fő-eszméje. A magam részéről azonban azt hiszem, hogy nem minden társulás ödvös. Például Kemény Jakó urnak, Glavina János urnak külön-külön még örvend az ember, ha meglátogatják; ki örül azonban, ha Kemény Jakó és Glavina János urak együtt látogatják meg?

Kíváncsi lévén, vannak-e a »kávé-ház«-ban szocialisták, benyitok. Azonban sehol semmi nyom a vörös szocializmusnak. Életükkel, sorsuk-

kal megelégedett emberek vigan ropogtatják az »alsós«-t, vagy gurítják dákójukkal a billiárdgolyókat. Aha! itt a billiárdasztalon van szocializmus, vagy legalább jelképezve van. A szocializmus a vörös golyó, ellenfele a két fehér golyó. A két fehér neki is megy a vörösnek, ép ugy, mint a mai társadalmi rend a szocialista társadalmi rendnek, s lökdösik hol jobbra, lökdösik hol balra és kopik, ütődik a vörös épügy, mint a fehér. Ez a harc folyik a zöld asztalon és kétes, melyik kerekedik felül. Hogy azonban a vörös fiktusabb, az bizonyos. Fogja magát, kiugrik az életbe, illetőleg egy kapitalista lábára, megmutatva, hogy tud ő fájdalmat is okozni.

Annyi szent, hogy a »szoci«-nak van néhány helyes eszméje, így pl. az »osztálykülönbségek« eltörlése. Ezt én is követelem, azóta, mikor a pályaudvaron egy igen kedves ismerős hölgygel találkoztam és igen örültem, hogy a hosszú utat kellemes társaságban fogom megtenni. Örömmel azonban füstbe ment, mert mint kislát, ő már II. osztályu jegyet váltott, nekem pedig épen csak III. osztályu volt pénzem. Azóta kívánon én is az osztályu közt emelt választfalak leöntésén és a választó jelek kevesbitésén.

csucspontja a házasság! Ez teszi szelidde a nyers embert, s a legműveltebbnek sehol sincsen jobb alkalmá bizonyítani s érvényesíteni szelidségét, gyengédségét.

Midőn az isteni világrend nagy törvénye két nemre osztotta az emberiséget: ezzel azt akarta elérni, hogy mindkét nem sajátosságainak megtartása mellett, egymást kölcsönösen kiegészítse, s egyesüljön a szeretetben; szeretetben, erkölcsi alakban s a legfőbb emberi rendeltetés megvalósítására.

Ez volt akkor s ez ma is az a nagy törvény a nő s a férfi rendeltetés, kölcsönös szeretetük, az emberiség s a kultúra legmagasabb fejlődése számára. S csak így lehet a nemi összekötés valóban legbensőbb, egymást kölcsönösen kiegészítő, magasabb szelvével választhatlan összszemélyiséggé, a »menyországban kötött házassággá,« amely a nemzetek földi tökéletességének és boldogságának szilárd alapja.

Cselkó József.

Közdadasági közlemények.

I.

Hogyan kell a szőlőt trágyázni?

Köztudomású, hogy a szőlő ép úgy megkívánja a tápanyagok visszapótlását, mint bármely szántóföldi növény s az is köztudomású, hogy jó termést a szőlőből is csak akkor nyerhetünk, ha van a szőlőnek miből táplálkozni. Ennek dacára sajnos tapasztalhatjuk, hogy a szőlő trágyázásával szőlősgazdáink nem sokat törődnek, vagy ha törődnek is, azt nem úgy eszközlik, mint a hogy kellene. Nem vélünk tehát felesleges munkát teljesíteni akkor, midőn alábbiakban a szőlő trágyázását lapunk szűk keretéhez mérten ismerteljük.

A szőlőnek legjobb trágyája az istállótrágya, mert ez azon anyag, a melylyel nemcsak mindazon táplálékot adjuk meg, a mit a szőlő igényel, hanem egyúttal azt is, a melylyel a talaj tulajdonságait, nevezetesen szerkezetét, légjárhatóságát, vízfoghatóságát stb. javítjuk. De nem minden istállótrágya egyaránt alkalmas a most jelzett kívánalmak betöltésére. Függs az istállótrágya értéke attól, hogy minő takarmányozásban részesítjük állatainkat, minő az az aalom, a melyet az istállóban felhasználunk, s minő kezelésben részesül a trágya a telepen. E kérdések fejtegetésébe ezúttal nem bocsátkozunk bele, hanem csakis a trágyázás keresztülvitelének mikéntjét közöljük.

Ha új szőlő létesítéséről van szó, s a beültetendő talaj szegény, tanácsos leendő már forgatáskor trágyázni, hogy ezáltal a föld a trágyával lehetőleg gondosan összekevertesse. Két holdanként ilyen esetben 200—300 mm. vagyis 20—40 szekér trágyát használunk fel és pedig humuszszegény, kötöttebb talajon friss állapotban, házi állataink trágyájának keverékét, humuszdús talajra pedig érettebb állapotban. A mennyiben szarvasmarha-trágya rendelkezésünkre nem állna, hanem csakis a hevesebb termésetű ló és juhtrágya, úgy ezeket, mivel tubujba növekedést idéznek elő, czélszerű csekélyebb mennyiségben s lehetőleg foszfortartalmú műtrágyák hozzáadásával használni.

Már meglevő, de fiatal s még nem termő ültetvények trágyázása a kiültetést követő harmadik év tavaszán kezdődik és pedig akként, hogy a töke körül, attól 25—30

cm. távolságban, ugyanilyen széles, gyűrűalakú s mintegy egy láb mélységű árkok ásunk, s abba tökénként 2—3 kg. trágyát szórván bele, azt betödeljük. Az alkalmazandó trágya mennyiségét ahhoz szabjuk, hogy hány esztendőnként akarjuk a trágyázást ismételni; pl. ha minden negyedik évben, akkor számitunk 150—200 métermázsát; de befolyásít gyakorol az alkalmazandó trágya mennyiségére az is, hogy mennyiségre, vagy minőségre dolgozunk-e? Utóbbi esetben kevesebbet kell használni.

Idősebb s már teljes termőerőben levő ültetvényeknél a trágyát a föld területén terelgetjük el egyenesen, úgy azonban, hogy a tökének körül, mintegy 20 cm. átmérőben, trágya ne kerüljön. Időpontul legalkalmasabb erre a nyitás megkezdése előtti idő, a midőn is az elterelgetett trágyára reányitunk s így a trágyát jól elföldelhetjük.

II.

A fagykár elleni védekezés a gyümölcsfáknál.

A fiatal gyümölcsfáknak alig van veszedelmesebb ellensége a fagnyal, a melynek káros hatása különösen akkor nyilvánul, ha a nap sugarai a fátörzs azon részeit érintik, melyeken a fa nedve megfagyott és pedig azért, mert a farostok táplálkozása megszűnik, azok elhalnak.

Igen természetes tehát, hogy mindenkinek érdekében áll a fagykár ellen védekezni. Kérdés, hogy hogyan történhet ez? Legbiztosabb óvszer a gyors hőváltozások megakadályozása és a napsugaraknak a fagyott részekről való távoltartása. A fiatal fáknál ezt szalma takarók, gyékények, rongydarabok stb. hasonló tárgyakkal való bekötözése által érhetjük el: a mely bekötözés redélyfáknál az egész fán alkalmazandó, mert ezeknél a fa koronája és galajai ép úgy ki vannak téve a napsugaraknak, mint maga a törzs.

Igen jó védőszer fagykár ellen a mészszelet való bekenés egyrészt azért, mert reálapad a fakéregre, másrészt azért, mert világos színénél fogva nem engedi meg a napsugarak koncentrációját. A mészet legjobb mésztej alakjában használni, vagyis vízben való feloldás után eny vagy vér hozzáadásával. Mielőtt a mésztejet használnánk, tanácsos a régebbi fák törzsét és vastagabb ágait az elhalt kéregtől, mohától és zuzmától megtakarítani.

A bemesz-léssel nemcsak a fagytól védjük gyümölcsfáinkat, hanem egyúttal megsemmisítjük a növényi és állati parazitákat is, mert a mész a fakéreg apró repedéseibe levő rovarpeteket és bábokat, a melyeket sem sodronykefekkel, sem vakarókkal elpusztítani nem lennének képesek, tönkre teszi.

Ha ezen előintézkedések dacára is fagykárt szenvednek gyümölcsfáink egyes részei, úgy iparkodni kell a legközelebbi tavaszszal gondosabb ápolás, bőségesebb trágyázás — a mely művelésben ma már a műtrágyák is szerepet találhatnak — vagy más hasonló munkálatokkal a hibát helyre ütni.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **A megyei központi választmány** e hó elején Csertán Károly alispánnak, mint a központi választmány elnökének ehöklele alatt gyűlést tartott, a melyen végleg összeállította a vármegye területén levő 9 választókerületre az országgyűlési képviselő-

választók állandó névjegyzékét az 1901. évre. A megállapított jegyzék szerint a tapolcai választó kerületben 3352, a kesztelyben 3230, a zala-szent-grothiban 3202, a nagy-kaniszaiban 4553, a zala-egerszegiben 4244, az alsó-leadvaiiban 3053, a bakszaiban 4413, a letenyésiben 2804, a csáktornyaiban 2754. A választók száma az 1901-ik évre, vagyis összesen 31606. Ezek közül 88 a régi jog, 25970 a földbirtok, 606 a házbirtok, 3259 a jövedelem és 1683 az értelmiség alapján van felvéve a választói névjegyzékbe.

— **Eljegyzés.** Pizsl Jenő, a déli-vasutnak kator—alsó-domborui állomásán alkalmazott tisztje eljegyezte Mál-Bukoveczen Kuzmics Ferenc polgármester kedves leányát, Vilma kisasszonyt.

— **Kinevezés.** A m. kir. pénzügyminiszter Terplán Sándor mura-szombati kir. adóhivatali gyakornokot ideiglenes minőségben a perlaki m. kir. adóhivatalhoz tisztté nevezte ki.

— **Halálozás.** Scheffer Frigyes ur, volt tolnamegyei bizottsági tag, Scheffer Rezső csáktornyai kereskedő atyja folyó hó 8-án, élete 76-ik évében, rövid szenvedés után elhunyt. A megboldogult hült tetemei folyó hó 10-én délután 4 órakor a gázsházából a pályaudvarra vitettek ki és e hó 11-én Bonyhádon az izraelita sírkertben tetettek örök nyugalomra. Béke és áldás lengjen porai felett!

— **A Csáktornyai Takarékpénztár** részvényeseinek vagyonállaga következőleg alakult: a 100,000 k részvénytőke-alap, a 98,352 k. 44 f. rendkívüli tartalékalapnak teljes felhasználásával, továbbá 101,647 k. 56 f.-nek a rendes tartalékalapból elvételével 300,000 koronára emeltetik fel. Ezzel kapcsolatosan a meglévő 500 darab 100 forintos névértékű szőlő részvényei a társulatnak bevonatnak és helyükbe az új részvénytőke-alapnak megfelelőleg: 1500 darab 200 korona névértékű szőlő új részvény bocsátatik ki, a melyekből egy-egy régi részvény után, három-három darab adatik a részvényeseknek, minden utánfizetés nélkül — teljesen díjmentesen. — A társulat részvényeseihez az igazgatóság azoz felhívást utalja, hogy részvényeiket a szelvényekkel együtt f. hó végéig kicseréles végett terjesszék be.

— **Figyelmeztetés.** Csáktornya nagyközség előjárósága figyelmezteti mindazon adózokat, a kiknek ingatlan birtokát tartozás terhel, hogy a föld- és házbirtoknak általános jövedelmi pótdókjából levonandó kamat és életjáradék tartozásokra vonatkozó vallomást f. hó végéig a községhezánál saját érdekükben benyújtani el ne mulasszák. A vallomáshoz szükséges nyomtatványok a hivatalos órák alatt ugyanott díjtalanul megszerzhetők.

— **Sorshuzás.** Az 1901. évi ujjonozásra vonatkozó sorshuzás a csáktornyai járásban f. hó 22-én délelőtt 9 órakor Csáktornyan a községhezánál fog megtartatni.

— **Halálozás.** Pollák Dávid helybeli volt kereskedő f. hó 10-én hosszas szenvedés után élte 78. évében elhunyt. Halálát nejen és gyermekein kívül számos unoka és kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése általános részvét mellett f. hó 11-én volt. Nyugodjék békében!

— **Népesedési statisztika.** Csáktornya nagyközség anyakönyvi kerületében a múlt évben 152 születés, 101 halálozás és 40 házasságkötés történt.

— **Beküldetett.** A minapában irtam egy cikket iskoláink állapotáról s ezt, a hányan olvasták, annyiféleképen értelmezték. Sőt e lap t. Szerkesztője is úgy értelme, mintha én azt a cikket a dráskoveczi iskoláról irtam volna. Általánosságban szoltam, mert ezeket a hiányokat nem egy iskolánál tapasztaltam. Egyik helyen ez nincs, a másik helyen meg más nincsen. Némely helyen meg — mint már a multkor is irtam — semmi sincsen. A ki állításomban kételkedik, az nem ismeri a viszonyokat. Hallottam, hogy rossz néven vették itt-ott ezt a cikket. Pedig én ezzel senkit sem akartam megsérteni, hanem a közönségnek véltm vele használni. Hogy cikkemnek minden szava igaz, azt most is fenntartom. Ezt a pár szót is azért tartottam szükségesnek írni, hogy ne válódhasanak személyeskedéssel, s végül még csak azt jegyzem meg: »a kinek nem inge, ne vegye magára.« Nagy Ferencz.

A sószerzés megkönnyítése. A magyar kormány ismét oly intézkedést tett, a mely nagy mértékben hasznára válik a kereskedelemlnek és iparnak, valamint a nagyfogyasztó közönségnek is. Lukács László pénzügyminiszter ugyanis meggyőződéséről, hogy a sószerzés terén ez időszertint fellálló bonyodalmas és nehézkes viszonyok reformra szorulnak, a Budapesten székelő »Magyar kereskedelmi részvénytársaságot« megbizta azzal, hogy a sóvásárló kereskedők gyors és előnyös kiszolgálásairól gondoskodik, valamint hogy az iparsó beszerzését is mindenképen megkönnyítse. Az egész országban minden kereskedőnek sok baja volt eddig a sóvásárlással és ezért kétségtelen, hogy általános örömmel kell üdvözölni a miniszternek ezt az igazán gyakorlatias intézkedését.

— **Magántenyészmének megvizsgálása.** A csáktornyai járásban levő közhatalra szánt magántenyészméneknek bizottságilag történendő megvizsgálása határidejül 1901. február hó 3-ik napjának délelőtti 10 órája tüzetelt ki Csáktornya nagyközségben.

— **Országos vásárok.** Csáktornya nagyközség előjárósága közhurré teszi, hogy Csáktornya nagyközségben az 1901. évi országos vásárok a következő napokon tartanak meg: 1901. február hó 4-én hétfőn, április hó 1-én hétfőn, július hó 1-én hétfőn, augusztus hó 3-án szombaton, október hó 14-én hétfőn, november hó 25-én hétfőn.

— **Lopás.** Ómán Jakab bottornyai lakostól m. hó 19-én és 22-én Jambrosics Vincze és Söly Mihály kocsisok 79 kgr. kukoriczát loptak el 838 kor. értékben. A letteseket a csendőrségnek sikerült kézrekeríteni, s őket a kir. járásbírósnak feljelenteni.

— **Ezer és ezer embernek adták vissza már elvesztettnek hitt egészségüket a Pserhofer J. vértisztító labdacsi, melyek olyan betegségeknek is segítettek, melyeknek más szer már nem használható.**

— **Anyakönyvi hírek.** Csáktornya nagyközség anyakönyvi kimutatása mult év december haváról a következők: Születések: Kolarics Ferencz, Leitman Katalin, Dobranics István, Heimer Rezső, Bazgan Albertin, Margetics Irma, Zsupanics Margit, Baumann Vilma, Novák Éva, Horváth Lajos, Szabó Szidónia, Paulin Anna, Meskó István, Simuncics István, Korent Maria. Halálos esetek: Özevgy Tkálcsesz Györgyné 71 éves. Skvorcez Mária 75 éves, Tretnyák János 76 éves. Zadrávecz József, 43 éves. Kollárics Lajos 6 hónapos. Özv. Kerpernyák Alajosné 79 éves. Heimer Rezső, 25 napos. Házaságot kötöttek: Balogh Károly m. kir. bányaszámvevősi főnök (Sóbánya)

Özv. Rhédey Ferenczné, szül. Mayer Dorottyaival. Pesamosca János kőműves segéd Selics Erzsébettel. Ferencina István, kárpitos Magyarits Francziskával. Zsoldos Pál kocsis Tarek Teréziaival. Haász József asztalos mester Zsimics Ágnessel.

— **Örök naptár.** A legeredetibb és legérdekesebb naptárak egyike az immár 3-ik kiadásban megjelenő Bacsó-féle »Örök Naptár«, melyet Bacsó Ferencz fővárosi állami tisztviselő szerkesztett. Magában foglalja ez a mult, jelen és jövő bármely évében előfordulható összes naptárakat, számszerint 61 teljes közönséges naptárt, melyek az évek folyamán váltakozva érvényesek. Aki tehát egyszer megveszi, minden esztendőre ellátja magát naptárral, miáltal sok pénzt takarít meg, sőt az elmúlt évek naptárainak is mindig birtokában lesz, ami igen érdekes dolog. Így pl. a többi közt megtalálhatja benne mindenki a maga születési évének naptárát, s láthatja belőle, hogy a hét melyik napján pillantotta meg a világot, hogyan estek abban az évben az ünnepek, husvét, pünkösd stb. stb. Rendszeres gyűjteményben közli továbbá az »Örök Naptár« hosszú évszázadok időjárásai tapasztalatait és babonáit, melyekből komolyan vagy tréfásan mindig előre megmondhatjuk: milyen idő lesz? Igen becses a világtörténelmi nevezetességeket tárgyaló fejezete is, mely gazdag anyagot szolgáltat mindenkinek minden körben az okos, szellemes és lebilincselő társalgásra. Külső kiállítása pedig új, diszes, színpompás, hogy a legelőkelőbb szalonok asztalán helyet foglalhat, s így alkalmi ajándéknak is különösen ajánlható. Bolti ára 2 korona, de a »Muraköz« előfizetői 1 korona 30 fillér kedvezményes áron kapják meg a »Muraköz« kiadóhivatalában. Vidéki megrendelésnél ajánlott és bérmentes megküldésre még 35 fillér is melléklendő.

— **A Horgony-Pain-Expeller** igazi, népszerű háziszerré lett, mely számos csalásban már több mint 27 év óta mindig készletben van. Hátfájásnál, csipfájdalom, fejfájásnál, köszvénynél, csúznál stb.-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító-hatásuaknak bizonyultak, sőt járványkórnál, minő: a kolera, hanyóhasfolyás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő háziszér jó eredménytel használattal bedörzsöléséért az influenza ellen is és 40 kr., 70 kr. és 1 frt ívgenkénti árban a legtöbb gyógyszerárban készletben van, hanem bevásárlás alkalmával mindig határozottan mint »Richter-féle Horgony-Pain-Expeller« vagy »Richter-féle Horgony-Liniment« kérendő és a »Horgony« védjegyre köztünk figyelni.

— **Vörösmarty Mihály** születésének százados évfordulóját nagy kegyelettel ülte meg a nemzet. Sokban olyan ez az ünnep, mint egy nagy temetés. Mintha Vörösmarty végtisztességételére meg egyszer felvonulnának párdücsök és a futó Zalán, Cserhalom hőse s a két szomszédvár gyűlölködő népe. Megjelenének fenséges jámbusok kontócsében a Hunyadiak és Mátyás király, s eljönne a szende, szép Ilonka, hogy egy könyvet ejtsen a költő sírhantjára. És nyomába Zolna. Enikő, s a többi fátyolos, lengeteg szüzek. A magyar költészet sokkal, nagyon sokkal tartozik Vörösmartynek, többel, mintsem hogy az ünnepélyekkel lerohatná tartozását. Hatása kitűnő lehetetlen nyelvünk fejlődéséből, a késő korok munkái is, — bár talán csak kevesen fogják tudni — az ő vállain állanak, az költői munkái elavultak Vörösmarty iskolai klasszikussá tették a »tanfőriak«, s munkáit ma már alig olvassa a nagy közönség. A honszerzés nagy eposza mostan meg egyszer kézről kézre jár, egy időre fölelevenül a bujdosó Zalán s a deli Hajos. Ezek az alakok a történet lapjairól szálltak az irodalomtörténet lapjai közé. Erről ír Borovszky Samu, jeles író, a Nagy Képes Világtörténet megjelenő 84-ik füzetében. — A 12 kötetes nagy munka szerkesztője Marczali Henrik, egyetemi tanár, ami egymagában is garancia volna arra nézve, hogy az egész nagy

mű kitűnő, s a modern történetírásnak számottevő alkotása. Az egyes füzetek számos szép illusztrációval díszítik. Egy-egy kötet ára 16 korona; füzetenként is kapható 60 fillérjéért. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadónál (Révai Testvérek, Irod. Int. Rt. Budapest, VIII., Üllői-ut 18.) s minden hazai könyvkereskedés utján.

A gyomor rendes működésének fontossága.

Az étvágy eltűnik és az ellenszenv minden táplálék iránt annyira előrehalad, hogy a legesekélyebb étel undort okoz. Ez könnyen kitűnik abból, ha az emésztés annyira nehéz lesz, hogy az ember szívesebben bújtol és könnyebbnek tetszik az éhenhalás, mint oly retentő fájdalom elviselése, a miket a gyomor betegségei feltételeznek.

Találkoztam ezen betegségek fölött meglátozott szerencsétlenekkel, a kik gyógyulásuk fölött már kétségbeestek és irtóztak a gondolatól, hogy az asztalhoz kell ülnök. És mégis gyakran oly könnyen lehet enyhülni, sőt gyógyulást is találni. Ezen érzékeny szerv elgyengülése nagyon gyakran a hiányos vérkeringésre vezethető vissza, mely a gyomor rendes mozgását megakasztja és működését teljesen megzavarja. Ennek oka a vér tisztatlansága vagy kimerülése. Erősítse azt meg, hogy ismét erőteljesen és tisztán keringjen és mindezen zavarok el fognak tűnni és nemcsak az étvágyát fogja ismét visszanyerni, hanem régi erejét és jó ke-

délyhangulatát is. Sok más betegség, a mely ugyanezen okból ered, hasonló módon gyógyíthatik, u. m. vérzegényesség, sápkór, neurasthenia, rheuma és az általános gyengeség állapot ugy férfiaknál mint nőknél. A Pink-labdacsok ilyen esetben a legjobb gyógyeszer képezik, a mit csak használhatunk. Krebs asszony Vevey-ben (Svájce) is ezen meggyőződést szerelte és azt következőképen közli velünk:

»Egy idő óta a Pink labdacsokat használok használok gyomor-bajom ellen. Minden étel elviselhetetlen fájdalmat okozott nekem és semmiféle kezelésnek nem volt eredménye. Csak a Pink-labdacsok használatával után nvertem ismét vissza étvágyamat és szenvedéseim elmultak. Most nagyon jól érzem magamat és ezen labdacsokat mindazoknak a legjobbban ajánlhatom, a kik ezen betegségekben szenvednek.«

Kapható minden gyógyeszerárban, valamint Ausztria-Magyarország fővártáiban **TÖRÖK JÓZSEF gyógyeszerár-nél**, (Budapest, Király-utca 12.) 1 frt 75 kr-ért dobozonként, vagy 9 frt-ért 6 dobozonként.

Szerkesztői üzenetek:

Csáktornya. A kórház ügyében beküldött sorokat egész terjedelmében nem közölhetük, csak némi kihagyással, mert közleményében igen erős vádakat is vannak, melyek nem felelnek meg a valódi tényállásnak. Elkeseredését mindenesetre fel tudjuk fogni. Mielőtt sorait közzé tesszük, utánna néznük az ügynek, hogy az ügyre vonatkozólag a tiszta va őt feleletül közleményére, megírhaszunk. Addig is türelmet kérünk!

Periak. V. A talált kutatóról irt sorait köszönettel vet-tük. A hozzánk küldött levél értelmében e helyen tesszük közzé, hogy egy félbudói fajú nőstény kutya találtott Periakon, melyet átvenni tulajdonosa Verly urnál.

Zágráb. Ataman regényes története hólvadás után lesz időszert. »Ljubav k Bogu« vallásos tárgyú közleménye mielőbb első közleménynek jó. A muraközi nép. ősi erényéhez tartozik az Istenne való bizalma. Ezt az erényt, mely földi életét boldogítja teszi, lapunknak első sorban kötelesege istápolni. A 2 apróságot, a mikor szükség lesz reá, szintén közölni fogjuk.

Felelős szerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és lap tulajdonos:

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSS SÁNDOR.)

Sve pošiljke se tiču zadržaja novinah, naj se pošiljaju na me, **Margitai Jožefa** urednika u Čakovcu.

Izdateljstvo:

Knjižara Fischel Filipova, kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tjedan jedanput i to: u svaku nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 8 kor
Na pol leta . . . 4 kor.
Na četvrt leta . . . 2 kor

Pojedini broj: koštaju 20 fill.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Službeni glasnik: »Čakovačke Šparkasse« »Medjimurske Šparkasse«, »Šparkasse Okolice Čakovca«, i t. d.

Devetnaesto stoeletje.

Ob dvanajstoj vuri na staroljeto nazvestili su nam zvoni, da je vu morje veki-večno devetnaesto stoljetje kapnulo srečno. Da devetnaest sto ljet je prešlo, od kad je na svēt došel Bog človek i donesel nam: oprasčanje, ljubav jednakost, mir i pravicu.

Kak svaki dober i skrben gazda dužen je na koncu ljeta vu red postaviti račune ob svojem gospodarstvu, da se osvedoči za koliko mu se poboljšalo ili pohujšalo.

I mi budemo probali, da znamo ne koliko nam je zadnje ljet, nego koliko nam je sto ljet doneslo dobra a koliko zla.

Segurno smo ne jenkrat čuli iz vust starih ljudih, da negda svemu tomu nije bilo ni glasa, kaj mi denes imamo i za veliku nam hasen služu. — Imaju prav! Poglejte samo malo okoli, kaj nam nije sva zemlja prekrizana željeznimi šinjami, svaki čas se more čuti muklo šumotanje i drudaja lokomotiva, koju tira para a za sobom vleče množinu drugih kol Dok smo se predi na koli pelali iz Čakovca vu Varaždin po dve vure, denes nas barna dopelja za fertalj i nekoliko minut. A to nam je dalo devetnaesto stoljetje.

Pripeti li se denes ja neznam, gde vu svētu kakov znameniti dogodjaj, za par vur ga svi znamo za njega. Trebamo li kaj jako silno od doma ili odkud drugod, za pol vure, a negde još i puno predi, znajući naše želje . . . To su nam pomogli telegrafi i telefoni, za koje nisu naši stari, koji živeli pred ljetom 1840.- tim nikaj znali.

Po velikom i strašnom morju plavaju velike ladje ganjene jakom parom vu najdalše krajeve ne bojeći se niti vihra a niti bure. Smemo reći, da kak po suhoj zemlji posud sim tam letiju željeznice, isto tak i po debelom morju na sve strane velike, srednje ladje plavaju i odvažaju i dovažaju veliko bogatstvo . . . I vu stara vu vremena plavale vnoge ladje vu najudaljenese strane svēta, ali su bile zavisne o vremenu, ako je bil veter dobro je bilo za ladju, a nije li ga bilo, ili je stala ili jako po mali išla, ali denes ju nikaj nesprečava, ar ju tira jaka para.

Vu prijašnja vremena nėsno znali za nikakve mašine, s kojimi bi se mogli služiti pri gospodarstvu, a denes ih ima za dosti, za mlatiti, sejati, i t. d.

Veliko je veselje zavladalo, kad su našli, da je petroleum dober za gorjeti, ali denes imamo svetleše svetlo, od petrolejmskih lampašov a to je električno svetlo (ima ga i vu Čakovcu,) i drugdi.

Zazidane su mnoge škole. Deca po zakonu moraju vu školu iti, pak zato denešnje vrēme ima malo nepismenih ljudih. Pred

petdeset ljet moglo se najti samo tu i tam škole, a denes njih ima skorom vu svakom seli. Predi je mogel biti svaki navučitelj koji je znal barem čitati i pisati, a denes osim ovoga zadnjega moraju biti dobro i visoko školani. — Denes jeden prosti muž već zna već, nego je negda navučitelj. Pak kaj to nēje lēpo i pohvalno!

Ne smemo pozabiti na jeden jako važni čin a to je dotrgnutlje kmetstva. Kaj je bil kmet, to vi morti bolje znate od mene. Ali vam samo velim, da je bil suženj gospodske volje. S gospodinom svojim morali su kmeti vu tabor, a doma su morali obavljati najteže posle, gospodar ga je smel po volji kaštigovati i još mnogo je toga, kaj su siromaki morali trpeti. — Vi ste se Medjimurci predi počeli oslobadjeti od kmetstva nego je dosel za to zakon. — Blagoga spomena pokojni grof Gyura Feštelj je davaj svojim kmetom priliku, da su se lehko odkupili od kmečije, pa ga zato još i denes vnoği sēdi starič blagoslivlaju, koji su zeznali od svojih starešov za velike njegove dobročine.

Vežda ste slobodni, imate pravo glasa, čuvaju vas zakoni kak i gospodu. A da vam i vežda zlo ide, krivi ste si sami. Najte se zbog česa god tužakati, pak vam bude vre bolje. —

Čujem vas, gde pitate, a zakaj toliki napredek nije donesel sreće i zadovoljstva celomu človečanstvu, ar i denes vidimo veliku množinu siromakov, koji nemaju niti svakdešnjega kruha? Svemu tomu vam je zrok to, kaj nije taj devetnaesti vėk (stoljetje) bil nadehnenj onom prelēpom ljubavju prema bližnjemu . . . Čujete večkrat slatku reč ljubav, ali je samo vu ustima, ali ona ne vlada, pak ravno zato, ar su se ljudi odaljili od onoga, koji je ljubav donesel, kaštiguje ih teskom kušnjom, siromaštvom i nevo-
ljami.

To je zrok, najme, daga nega ljubavi, da silni i nepravlični Englez gojavil maloga ali vitezkoga Bura, jemlje mu silom grudu zemljice, na kojoj je privkrat zagledal ovo žarko sunce, gde je sprevaljal najmileše detinjske dneve . . . Da, ljubavi . . . prave ljubavi to nam treba.

Daj dragi Bog, — da Te človečanstvo vu ovom novom vėku, vu koji smo pred nekoliko dni stupili bolje slavi vu pravici, istini i pravoj ljubavi!

Medjimurski ladjar.

Vörösmarty Mihály.

Baš prvoga decembra p. g. se je izpunilo sto godinah odkad se je rodil jedan najvećih magjarskih pjesnikah.

Petőfi, Arany i Vörösmarty, to su tri

zvieđe magjarskoga pjesničkoga neba, te se kakti na stogodišnjicu rođenja ovoga poslednjega ciela Magjarska pripravlja, da taj dan čim svečanije proslavi, a k tomu se prigodnimi predstavami i sabiranjem prinosa sakuplja, da se narodnomu podigne dostojan spomenik iliti monument.

Vörösmarty Miška bil je najstariji sin számtartóva na grofa Nádasdy imanju u Nyėku, (danas četvrta željeznička postaja od Fehérvára prema Budapešti) imal je osmero braće: on je bil deveti resp. prvi. On se je rodil prvoga Decembra 1800. godine te je prvenac bil pravo veselje roditeljah.

On je bil tih, miran i mučajljiv dečak, te na njem kakti dečaku nije bilo nikada videti nikakovih osobitih svojstvih vrline; bil je jednostavan dečak kak i svi drugi.

Dok je gimnazialne škole pohađal, bavil se je najradje rimskimi klasič, ali uz to je on i drugo marljivo učil, jer želja njegovoga oca je bila, da postane fiskališem. Medjutim mu je otac prerano umro te je Vörösmartyevo u školu hodjenje zapelo a put k-fiskališi se pomešal i baš ova nesreća je dala Vörösmartyu pravac, koj je bil od neizmjerne znamenitosti za magjarsku literaturu.

Po smrti oca on sada nije imal sredstva za dalje u školu hoditi i započete nauke nastaviti, pak je stoga bil prisiljen, da kakti corepetitor iliti instruktor, a kasnije i kakti odgojitelj zaslužuje svoj svakdanji hrah. Kakti takov došel je u kuću otmjene obitelji Perczel i tam se strastveno zaljubi u prelipeu kćerku Perczelovu Adelu; ali značujć kakov most je med njom i njim, nije joj se nikada očitoval, već je u mnogih pjesmah, koje je u to vrieme pisal, dal oduška svojoj nesretnoj ljubavi, svojoj boli i zdvajanju. Od tog vriemena se u svih njegovih za onda pisanih pjesničkih dielih povlače čuvstva, koja mu bolno srčce tiskaju: ljubav najme proti nedoznoj dragoj i ljubav proti domovini, u kojoj su se baš onda pripravljali važni dogodjaji.

Kad je otišal iz kuće svoje beznadne ljubavi u sviet, još je dugo spieval tužaljke svojoj nesretnoj ljubavi, pak je još godine 1833. pievao u pre liepoj pjesmi »Umirajuća ljubav.«

Polag sve njegove tuge i zdvajanja, kojimi su njegove pjesme one perioda prenapunjene, ipak bi se moglo reći, da je njegova nesretna ljubav dobrotvorno delovala na njegovu poeziju, jer je to bil za pjesme zviranjek, koj nije presušil. K tomu moram primetnuti, da on u to vrieme nije samo pjesme pisal, već je nastavljal dalje svoje nauke u školi te je na sveučilištu polagal izpit za izpitom.

Godine 1825, kad se je stalno nastanilo u Pešti, započelo je baš vrijeme najobilnijeg pjesničkog posluvanja. U to vrijeme je magjarka literatura dospela u svezu sa narodnim pokretom, a književnici su bili učeni ljudi i vrlo domoljubi. U kolo tih učenih domoljubah stupi i mladi Vörösmarty, koj si je već svojim prvimi dieli pribavil liepi glas, naročito veselom satiričkom igrom u dva čina »Hábador«, koje je napisal u svojoj dvadeset i prvoj godini i u kojoj je šibil ondašnje stanje magjarskoga jezika. Ali kad je dvie godine kasnije napisal epos u deset pievanjah »Zalanov biegi« u kojem živimi slikami prikazuje pobiedu Arpadovu nad bugarskim vojvodom Zalanom, onda je sve, mlado i staro prigrililo ovo prevrlo dielo mladoga pjesnika.

Akoprem je do tog vriemena Vörösmarty položi i fiskališki izpit, ipak je sve svoje sile žrtvoval spisateljstvu, te je sad sliedel epos za eposom: »Cserhalom«, — »Vila«, »Južni otok«, »Széplak« (najliepši monument na grobu oplakivane ljubavi) »Razvalina«, i »Dva usosedna dvora«, — ovim posljednjim eposom je Vörösmarty postignul vrhunac pjesničke veličine.

Za Vörösmartya bi se moglo ono navadno reći: »I gde mu se žmaže?«, jer on je probal svoju jakost pjesničkog duha, bi reći, u svim vrstim pjesništva, počemši od male lirske pjesmice do velike tragedije. Ali kak to već ide, da jedan čoviek nemre sve znati, a jedan pjesnik nemre sve vrsti pjesništva jednakom jakostj um latati, tak je i pri Vörösmartyu bilo, pak je u njegovih epika preobladala drama, a lirika mu je opet bila jakša od epike.

Vörösmarty je med ostalimi i dobro englezki govoril, pak je diela velikoga englezkoga spisatelja Shakespearea (izgovori Šekspirova) na magjarski prevadjal, pri tom je dobil volju na pisanje drame, pak je to i pokušal i napisal je historične komade »Kralja Salamana« i »Kralja Sigismunda.« Ove drame doduše nisu dobro izpale, jer u njih nema dramatskog života a karakteri nisu dosta razviti. Ali proti svim tim falin-gam ipak je velika zasluga Vörösmartyeva, da je načinil tim narodni theater, da je oplemenil manjkavi jezik i svojim početkom da je mlajšinu potaknul na narodno dielo. U kasnijih njegovih dramah: »Krvavi svatki« i »Marot-ban« ima još većih dramatičnih pogreškah nego li u onih prvih. Sretniji je bil u lirskih dramah, od kojih »Csongor« i »Vila« romantičkom svojom liepotom nadkrijuje sva tomu spodobna diela u magjarskoj literaturi.

Osobito se je Vörösmarty u lirskoj poeziji pokazal pravim majstorom te je — more se reći — utemelitelj magjarskog pjesničkog jezika. On stari jezik zlejal s novim i tak ga je usavršil.

Već različenost njegovih lirskih pjesmah je pravo čudo. On je pisal balade, romance, ode, legende, elegije, pjesničke pripovesti, (»Liepa Helena«) izvanredne pjesme i osobito liepe epigrame. U svim ovim pjesmam odlikuje se obitnom fantazijom, plemenitim osjećajem i prekrasnim jezikom, kojega niti je tko prije njega niti poslie njega znal. On je anda u svih vrstih komponovanja verzuh bil jednaki majstor, a to je pri pjesnicih riedkost.

Od godine 1823. do 1848. magjarsko je pjesništvo bilo najtjesnije skopčano sa političkim odnošaji narodnoga duha Vörösmartieve pjesme su od sad u tom duhu pi-

sane; uz to zavzela mu je dušu ljubav, sretnija od one prve. Zaljublil se je najme u Lauru Csajaghy, koja ga je uslišala, pošla za njega te mu zasladila njegov dosta kratak život.

U velikih dogodjajih 1848, on nije aktivno sudieoval, politikom se nije bavil, ali pjesmom je bodril i oduševljava. On je napisal ciele niz patriočkih pjesmah. Njegova najglasovitija i u muog jezika prevedena pjesma je »Szózat« (pobuda). Da nije niti jedne pjesme više, osim ove napisal, ipak bi moral biti proglašen narodnim pjesnikom Vörösmarty. U toj pjesmi se očituje sve, kaj god bi moglo magjara oduševiti za borbu za slobodu: nada i uspomena, viera i slutnja. U četirinaest kiticah pjesnik u toj peismi izvadja misel: »Gledajmo hrabro u budućnost, evo nadošel je čas velike krize; bolše vrijeme mora nastati, a ako poginemo, nećemo barem kukavno živeti.« Szózat je danas narodna hymna, pak nema svećane zgode, kad se nebi pievala; to je narodna molitva, koja izpunjava srdce svakog rodoljuba.

Vörösmarty je na pjesničkom polju samo do godine 1848 posluval, a u to vrijeme je bil i u sabor izabran, gde se je odlikoval mućanjem vzevši si primer na Newtonu u englezkom saboru, koj takaj, akoprem jedan od najpametnijih, ipak je u saboru najradje poslušal, kaj drugi govore, a sam je rad mućal. Od tog doba je Vörösmarty pričel bolovati na moždanih pak mu je uslied toga duševna jakost posve malak-sala; on je izgubil pamtenje onak, kak se to više krat pri starcih u visokoj starosti vidi, da najme rado zaborave svete si nikaj ili slabo zapamte. Sve do svoje smrti, koja je nastupila 19-g. Novembra 1855. iliti na samo Jalzabetuje, nije više dovršil, do pre-dava Shakespearovog kralja Leara, iz englezkoga na magjarski i svojeg diela »Stari cigan«, pjesmu punu fantazije, burnog mahitanja, smrtnie zdvojuosti; to je nadgrobnii spomenik satrtog proroka, koj vidi svoju domovinu u laucih zepetu . . . . .

I ovak od prije spomenutog pjesničkog trozvezdja magjarskog, je Vörösmarty pjesnik osvanuća ustavne borbe i širenja narodnog duha. Kad je na domovinu mu došla nesreća, onda je i on nesmiljenoj smrti podlegel te mu nije bilo sudjeno gledati gore stajanje svoje domovine, koje je toliko krat spieval.

Petőfi je pieval borbu za slobodom. On se bori i glasnom hrabrom pjesmom i oštrom sabljom te padne na bojnem polju. Niti Petőfi niti Vörösmarty nije doživiel triumpf svojih političkih iedah. Jedini iz magjarskog pjesničkog trozvezdja bil je Arany, koj je doživiel vrijeme izvješene slobode te joj se radoval, za koju su ona dva prije rečena živieli i — — izdahnuli.

Bol i tuga, koju je Vörösmarty radi prve svoje nesretne ljubavi očutil i koja se kroz sve njegove pjesme provlači, bila je dobra škola za velikog pjesnika, jer je naučil duboko i istinito čutili U njegovim lirskim pjesmam vidimo kak ganutljivo prikazuje bol, koju mu je zavdala prva nesretna ljubav, a kasnije opet blaženstvo u kojem je plival za svoje sretnie druge ljubavi. U epskim pjesmam on nemari za pitanje obstojanja iliti existencije, jedino mu je na pameti sudbina drage domovine, koju hoće videti veliku, slobodnu i sretnu.

Vörösmarty je srdcem premišlaval svet,

pak je na taj način samo bilo mu moguće stvoriti takove liepe misli. On u svojih pjesmah pripovieda vriednost krepostnog i plemenitog života, priznaje, da je dobrim dielim najliepša plaća samosviet, uči, da nikakova vlast sudbine memore oblađati marljivost i kriepost i da je zadovoljnost blaženstvo života, pak da bude samo on na zemlji našel pravi dom, koj je dobroga srdca, plemenite duše, pak koj nehlepi za gizdom i tasmim vanjskim sjajem.

Ovde mi nehotice pada na pamet pokojni veliki magjarski patriota iliti domoljub Deák Ferencz, koj se je toga Vörösmartyevog pjesničkog načela, do i podpuno jedne piknjice držal te je sve vanjske sjaje i gizda odriješito odklonil, jer ja u magjarskoj neznam za nikoga, tko bi mogel toliko križah, zviezdah i ordenah imati koliko pokojni Deak, da ih je hotel primiti, niti ga neima tko bi takove visoke časti mogel odnašati, kak pokojni Deak, da ih je hotel primiti. Ali njemu nije bilo treba niti taštog vanjsko sjaja niti gizde, pak je stoga držec se Vörösmartyevog pjesničkog načela ostal jednostavni gradjan, koj je na zemlji našel pravi dom, jer je bil dobrog srdca, plemenite duše nije hlepel za gizdom i vanjskim sjajem.

Iz Vörösmartyevih pjesmah se vidi, da on vieruje u nevmertelnost duše, da smrt, koju želimo ali pred njom ipak drhćemo, neznamenuje posvemašnje uništenje, pak zato ne treba zdvajati, nego u jakoj vieri delati i boriti se za sve, kaj je dobro i plemenito. Medjutim je polag svega toga i sam pjesnik znal više krat klonuti duhom, misleć na dvojbenu budućnost i siećajuc se bezbrojnih néprilikah u čoviećanskom životu.

Vörösmarty-a danas magjari slave kakti nenadkrijivog epskog i lirskog pjesnika, a glasoviti francezki kritičar Saint Renè Taillandier u »Revue des Deux Mondes« od godine 1860, gde u poduljem članku razpravlja o mjağarskom pjesničtvu, ga pripodabla s Viktorom Hugom i sa švedskim pjesnikom Tegnérom. Ućenjak pako Gyulai Pavel veli o Vörösmartyu: »Triumpf njegovog pjesništva bil je triumpf narodnog duha i pjesničke slobode. To je najliepši spomenik njegovog genija, kojeg nebude u budućnosti nikaj moglo nadkrijeti, doklegod bude magjara budan narodni duh!« —

Em. Kollay.

KAJ JE NOVOGA?

—*Prosimo naše poštuване predplatnike, naj nam vu prvim fertalju predplatne zaostatke čim predi pošleju i predplate ponoviju.*

Nesreća na vadasiji.

Proše dane je vadasija bila vu hataru Diós Berény občine, koj je nesrećni konec imel. Jeden hic se je vu oko Abel János kalaznaiskog stanovnika zavrtal. Kak je iztraga znašla Csomor Antal jager ga je nehotomic streljil. Jager se je sam javil pri žandarstvu.

Obnored je od straha.

Nesrećni slučaj se je pripetil ove dane sa Máltai János soldatom iz Szolnoka. Pogleg kasarne je jeden drugi soldat ležal mrtvo sa velikom ranom na šinjaku i ovoga

je iznenada zgleдал. To ga je tak dirnulo, da je taki obnored. Vezda ga vu špitalu vraćiju.

Zmrznjeni ljudi.

Vu Abauj Torna vármegiji su 2-ga i 3-ga veliki zapuhi bili, tak da se je voziti né moći bilo. Vu Czécze občini su dva muži išli još za mirno vréme vu šumu po drva. Kak su dimo išli je najedenkrat počel oštri veter puhati, pred kojim su vu jednu špilju odbežali. Ali veter je sve bolje i bolje počel puhati i tuliko snega je nanosil pred špilju da su ne mogli vun dojtí. Drugi dan su je išli iskat iz sela ljudi i tu vu špilji su je zmrznjene našli. Probali su nje oživati ali zabadav. Jednomu je zvun žene i četiri dece ostalo bez otca. — Vu Abauj-Szántó o. m. 2-ga su tri služkinje ostavile svoja mesta i vu bližea sela su dimo išle. Med putom su sve tri zmrznule. Dvě su nazad odpeljali vu Abau-Szántó a tretju pak dimo k roditeljom. — Ravno ovog dana je jedna služkinja iz Tallyá varoša išla sa pinklecom. I ovu su zmrznjeno našli poleg pinkleca.

Ribnja lovja na konju.

To je najnovše. kaj vu velikim tiraju vu Južnoj- Kaliforniji. Tam, kaj je znano, veliki vihiri znaju biti na morju, koji k bregu mećuju velike valove i sa njimi takaj i ribe. Med ovimi su ně rědke i pol drugi meter duge ribe, koje stanovnici za «morski vrag» zoveju. Vezda ovi se trsiju zmóci takve kornje, koji se nebojiju od vode te sa velikimi čakljami počekaju, dok se valovi nazad hitiju od brega, pak vu vodu jašeju i sa špicom «morskoga vruga» vun potegneju. Ali ribar mora paziti, da ga valovi tam nezastigneju, jer bi njega ravno tak hitili k pećini kak prijé ribu, kaj pak nebi bilo vugodno.

Bitka sa rauberi.

Veliku trupu je prijelo ove dane debrecinsko žandarstvo. Almás občinu i bližea sela su već od zdavnja držali vu strahu rauberi. Rauberija je svakdašnja bila i žandari, kak su gud se trsili. su nje ipak ně mogli prijéti. Prošlog tjedna su k dvěma starcom vdrlí, pak jer su ovi ně hoteli napre dati peneze su je zaklali i peneze odnesli. To je veliki uznemir napravilo vu občini i od onda su se tajno navék žandari zadržavali tam. Ove dane su opet došli rauberi vu selo i k Dörner Jakabu su vdrlí. Ali gazda je to vpamet vzel i nad oblok je vun skočil i po žandare vu susednu hižu je išel. Žandari su okolo vzeli hižu kaj su i rauberi vzeli vpamet pak su zato skočiti hoteli. Sada se je strelba počela med rauberi i žandari. Na krič su došli drugi ljudi i žandari komaj su prijéti raubere koje je puk hotel zaklati.

Zakaj nesme imeti sada prvo ljeto novo z posadjeni sad?

Novo zasadeni sad nesme nigdar imeti vre prvo ljeto sada i to s ovih zrokov: on sad koji se zapova na mladom drévi jem-

lje mladomu drévi tuliko hrane, da to novozasadjeno drévo ne more proizvajati niti novo korenje a niti nove grančice (mladice). Ako spazite na novo zasadenom drévi cvět, dajte ga mahom odrežite predi nego se bude razcvel. Ali pazite, da nebi odrezali s cvětom i nekaj dréva, kajti na taj način se mladice (mlade grančice) posušile. To si dobro zapametite svi, koji sadom se bavite.

Svadja v miru.

Ljetošnje dobro vino, je sigurno jako delovalo na nekoje husare iz Pallina i na nekoliko mužkih dečkov vu jednoj krčmi vu Kaniži. Počeli su se svaditi i dečki su po navadi penecile a soldati pak sablje hasnovali na gustom. Ali za taj tabor je vuska bila hiža pak su zato na vultcu išli prék i tu su se onak dosta smiljeno tukli. Svadji je to bil konec, da su husari svi spikani bili, ali zato budu za dva tri tjedne zvraceni, a dečki su samo malo oranjeni.

Svadja.

O. m. 3-ga vu Lendavi na večer Szabó János, Kizselak Janos i Kizselák István logari kak su peneze dobili su se zabavljali vu krčmi i kak je to već navoda su se posvadili. Najprije se je Kizselák János počel sa penecilom, te je Kizselák Szabó Jánosa tak, spikal, da se je i Kaznár krčmar moral med nje zmesati, te je i njega tak spikal, da je taki vumrl. Kizselak je za tri dni vumrl. Drugi dan su već Kizselaka prijeli.

Tolvaji.

Jednoga grčkoga trgovca su ně zdavnja prijel itolvaji blizu Satonike i zaklali su ga sa ženom i decom skup. Na iztragu je taki Ozman effendi se peljal vun. Na dva grčke štacunare je bila sumnja koje su i prijeli. Med iskanjem su jednoga zdenca našli iz kojega je smrdeća duha došla vun. Kad su pregledali zdenca su devet mrtvih telah našli nutri, iz česa se vidi, da su štacunari već navadno tirali a mrtva tela pak su vu zdenec zmetali.

Novo stoletje.

Došel je čas znameniti,
V nov stolet vodi nas včk;
Dost će još morda raskriti;
Vse nas zanimat poprek.

Ovo dvajseto stoletje,
Koje počelo se zdaj
Vnogo veliko spočetje
Dokle dojdeš ti na kraj.

Ogromna misel v buduće —
O. zmóžni, veliki Bog!
Vnogo oko se zaječe
Polag zemeljskih nadlog.

Kak narava sluizca tva,
S tim vremenom igrala bo,
Ne najde mir nit pokoja
Dok nalog zvršila bo.

O človek rod plemeniti
Od stvarnika nat pozvan,
Bu ti još vnoga raskriti,
Spravit v hasen i na dan.

Službu opravlaš veliku,
Dužnosti svojoj včiniš

Dragomu Bogu na diku
Kad mu stvarstvo proslaviš.

Zmóžni Bog se sečal na te,
Pred vnogo jezerah ljet,
Najviše včiniš je za te
Kad stvoril je nebo svét.

Sunce, zrak, zvézde blisćeče,
Sve na službo ti stoji,
Sve te naj k stvarniku vleče
Želi da te z njim spoji.

Ali tomu tim se nadaš,
Ak mirno bratski živis,
Ako strasti krotiš, ladaš
S bližnjem ljubav si deliš.

Razmišljaj minlivost svéta,
Kak rod za rodom sledi,
Tak preminuta sto ljeta
Devetnajsti včk ovdi.

Čovek snuje, kajšto beta
Spadajući v naš pojas
Kratka doba dvasti leta,
Kulko zbroji iz med nas.

Prošla je stoletna doba,
Bud njoj srečen konec kraj,
Naj ju prati sva hudoba,
Da vživamo zemlje raj.

Naj obsije sunce mira
Nam domovje Magjarsku,
Ter mu mračnu naj razitira
Na tim novim dolazku.

Vrlo nastojmo svi sini,
Ki smo pod magjarski svet,
Da cvete blag domovini
Sve već k koncu tih sto ljet.

Da bu gledal jalnim okom
Tujec Magjarski orsag,
Bude rekel pun m zrokom
Magjar ipak je prvak.

Zbogom, zbogom ti stoltje,
Zadužić ozri se na nas;
Zgineš, kako blago cvětje,
Kad ga v jesen spari mraz.

Zadnjeg dana o polnoči
Rekle zbogom lahku noć!
Svacom, koj se tobom loči,
Budimo Bog na pomoč.

Jos . . . Gol.
R. Kanizsa.

Gabona árak. — Ciena žitka.

1 m.-mazsa.	1 m.-cent.	kor. érték
Buza	Pšenica	13.50 —
Zab	Zob	11.00 —
Rozs	Hrž	11.00 —
Kukoricza uj	Kuruza nova	10.60 —
» » ó	» stara	00.00 —
Árpa	Ječmen	11.00 —
Fehér bab uj	Grah beli	14.50 —
Sárga » »	» žuti	11.00 —
Vegyes » »	» zméšan	10.60 —
Lenmag	Len	24.00 —
Bükköny	Grahorka	12.00 —

Odgovorni urednik

MARGITAI JOZSEF.

A Richter-féle
Horgony-Pain-Expeller
Liniment Capsici comp.
 egy régi kipróbált háziaszer, amely már több mint 30 év óta megbízható bedörzsölési alkalmaztatik **köszvénynek, csúszlónak és meghűléseknek.**
Intés. Silányabb utánzatok miatt bevasárlások mindig figyelemmel legyenek a „Horgony” védőjegyre és a „Richter” cégjegyzőre.
 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. ában ügyszólva minden gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél **Buda-pesten.**
Richter F. Ad. és társa,
 csász. és kir. udvari szállítók,
Rudoistadt.

K. KÉPVETEM
HEGYI PANI INTÉZETE
A
KRISTÁLY
SZT. LUKÁCSFÜRDŐI
HEGYIFORRÁS
IGENTISZTA
BICARBONAT
ASVANYVIZ
KAPHATÓ
FÜSZERKERESKEDESEKBEN
VENDECLÖKBE
MINDEN VASUTI
KÉZŐ KÖCSIBAN

Több száz kiváló orvos által ajánlv. A legizetesebb és legelőcsőbb ásványv. Csáktornya kizárólagos raktár: **Szrahia Testvérek** fűszer, csemege és ásványv. kereskedésében.

Schneider-féle Páfrány-tokocskák (Galandócs elhajtó.)
Millió embernek e szer visszaadta **egészségét!**
 Kik galandtérgeben és gyomorbaiban szenvednek.
Pántlikagilisztá fejestől,
 a páfrány-tokocskák által fájdalom nélkül, j-talás mellett, a legrövidebb idő alatt (6 perc alatt) teljesen elhajtatik. Ezen kitűnő gyógy szer fájdalom nélküli gyors és biztos eredményeért jótállás nyújtatik. Nem árt, ha pántlikagilisztá féreg nincs is jelen. — Az életkor megjelölendő. — **Törvényesen védve.** Egy eredeti doboz pontos használati utasítással a bel- és külföldi részére **4 frt** postai utánvétellel vagy **350** előre való beküldéssel. **A pántlikagilisztá tünetei a következők:** Az arcz halvány-sárga, bágyadt tekintet, kék szemkarikák, lesóvá nyodás, elnyálkásodás, bevont nyelv, emésztéshétség, étvágytalanság felváltva mohó étvágyval, gyakori rosszullet vagy éppen ájulások s szédülés főleg éhgyomornál, egy gombolyag felszállása egész a nyakig, nyálkásosgyűlölet, a test megdagadása, gyomor-sav, gyomorhív, gyakori felbőgés, belgörgés, hangrogadás, hullámszerű mozgások, szúró, szívó fájdalmak és szúrások a belekben, szivódobogás, a vérke inges rendet lenségei, különösen nőknél, gyakori véletlenül beálló-főfájás, a búskomorságra való hajlam, életuntagság és a halál óhajítása.
Egyedül valódi kapható: SCHNEIDER JÓZSEF gyógyszerésznél, **Resiczan, Fő-utca 55.** (Délmagy. orsz.)

4572. tk. 900.
Árverési hirdetményi kivonat.
 A csáktornyai kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy **Zakal Henrik** ügyvéd által képviselt öv. Gregorovics Antalné végrehajthatónak **Vinkovics Regina** s társai végrehajthatást szenvedők elleni 200 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajthatási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék és a csáktornyai kir. jbiróság területén lévő

V. hegykerületi 121. szljkv. A†149/e. hrsz. a. 27. sz. ház, udvar, gyümölcsös, szántó, szőlő és erdő 880 □ kiterjedéssel 432 k. becsárban; a 917. szljkv. A†149/d. hrsz. a. gyümölcsös, szántó, szőlő és erdő 1 hold 160 □ öl kiterjedéssel 225 k. becsárban, a 919. szljkv. A†149/b. hrsz. a. gyümölcsös, szántó, szőlő és erdő 879 □ öl kiterjedéssel 74 k. becsárban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1901. évi február hó 25. napján délelőtt 9 órakor az V. hegykerület községbizánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiatási áron alul is eladtni fog.

Árverezni kívánók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 70. §-a értelmé-

ben a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerévenyt átszólólatni. 823
 A kir. jbiróság mint tkvi hatóság Csáktornya, 1900 decz. hó 5-én.

1 Dr. Kriegl József-féle
 valódi angol
bőrvedő kenőcs és
borisszappan
Before. After.
 Minden titott vagy kártékony anyagtól mentes. A legbiztosabb szer mindennemű bőrbetegség ellen.
Egy tévely ára egy darab borisszappannal
3 korona 30 fillér.
 Az összeg előre beküldendő.
(Chief Office 48. Brixton-Road, London SW.)
Thierry A. gyógyszerháza
Pregrada, Rohitsch-Sauerbrunn mellett.
 Viszonteladóknaq tetemes árengedmény. 5

Ezen labdacok hatása gyors es biztos!
Óvakodjunk utánzatoktól!
Pershofer J. VÉRISZITTO LABDAGSAL
 Nélkülözhetetlen házi gyógyszer minden családnál!
 Használati utasítás mellékelve.
 A pénz előzetes beküldése után:
 1 doboz, mely 15 labdacokból áll 31 frt 05 kr.
 2 doboz 52 frt 50 kr.
 3 doboz 77 frt 50 kr.
 4 doboz 102 frt 50 kr.
 5 doboz 127 frt 50 kr.
 6 doboz 152 frt 50 kr.
 Egyedül készítő és székhelyi fraktár:
Pershofer J. gyógyszerész
 Bécs, I. Singerstrasse 16.
 Nélkülözhetetlen házi gyógyszer minden családnál!
 Használati utasítás mellékelve.
 A legelőkelőbb orvosok által ajánlv!
 Szemtan hála és elismerő nyilatkozat!

Nélkülözhetetlen és utólerhetlen, hatása kitűnő.
 Világcikk, kivitel minden országba.
THIERRY A. balzsama.
 Felümulthatatlan szer minden mell-, māj-, gyomorbetegség ellen. Külsőleg is hat. Csak akkor valódi, ha az oldalt látható zöld, törvényszékieg bejegyzett »a p a c z a« védőjeggyel van ellátva. Évente 6 millió üveg állítatik elő.
 12 kis vagy 6 nagy üveg postán küldve 4 korona.
 Egy próbauveg bérmentesen 1 korona 20 fillér. Széjjelküldés csak előzetes fizetés esetén.
THIERRY A. centifolia kenőcse
 (csodakenőcs)
 utólerhetetlen szívó erejű és gyógyíthatású. Operációkat a legtöbb esetben fölöslegessé tesz. E kenőccsel egy 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott csontszagt, utjabban egy 22 éves rákszerű bajt gyógyítottak meg. Antiseptikus és gyógyíthatású mindenféle seb gyulladásnál.
Próbátévely bármintve 1 kor. 80 fil. Az összeg előre beküldendő.
 Sok ezer elismerő irat áll rendelkezésünkre, melyek a föld minden részéből érkeztek.
Óvakodjunk utánzatoktól. Valódi csak akkor, ha e czég neve és védőjegye rajta áll:
A. THIERRY gyógyszerháza az „Órangyalhoz”
 Pregrada, Rohitsch-Sauerbrunn mellett.
 A cs. k. államv. hivatalnokok egyletének szállítója.
 763 10-25

Árverési hirdetményt.

A perlaki kir. jbir mint tkvi hat. közhírré teszi, hogy az alsómuraközi takarékpénztárnak Golombos Vinczéné szül. Ivornik Anna perlaki lakos elleni végrehajtási ügyében 239 k. 20 f. tőke, ennek 1896. évi október hó 1. napjától járó 6% kamatai, $\frac{1}{3}\%$ váltódj. 73 k. 70 f. eddigi, 19 k. 30 f. árverés kérvényi költség kielégítése végett a n-kanizsai kir. törvszék a perlaki kir. jbiróság területén fekvő a perlaki 1664. sztykvb. 1961. hrsz. a. felvett szántó 695 k. kikiáltási árban mint becsárban az

1901. évi február hó 1. napján d. u. 3 órákor

a tkvi hatóság hivatalos helyiségében dr. Kemény Fülöp perlaki ügyvéd közbenjöttével megtartandó árverésen eladatni fog.

Venni szándékozók figyelmeztetnek, hogy az árverés megkezdése előtt a fenti kikiáltási rá 10%-át bánatpénz fejében letenni kötelesek.

A kir. jbiróság mint tkvi hatóság. 817
Perlak, 1900. október 29-én.

Egy hat szobából és mellékhelyiségekből álló, lehetőleg emeleti

lakás

bérbe vétetik. Kerttel bírók előnyben részesülnek.

A ház esetleg megvétetik.

Rövidebbet e lap kiadóhivatalában.

825

V É G Z É S.

A perlaki kir. jbiróság mint tkvi hatóság Lisziák Czecziliának a m. kir. kincstárhoz való csatlakozását kimondja s kibocsátja a következő együttes

Árverési hirdetményt.

A perlaki kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. kincstárnak Lisziák Czecziliának, Gyurkin József és neje Horváth Teréz, Gyurkin Jakab és neje Tomasek Róza domásinecezi lakosok elleni végrehajtási ügyében 108 k. 78 f. tőke, ennek 1899. évi július hó 1-től járó 5% kamatai, 25 k. 10 f. eddigi, 21 k. 70 f. árverési kérvényi költség, ugy 100 k. kielégítése végett a nagykanizsai kir. törvszék a

perlaki kir. jbiróság területén fekvő a domásinecezi 1066. sztykvb. foglalt ingatlanok a végreh. törv. 156. §-a alapján egészen és pedig a 17. hrsz. b. telkek 800 k., 14. hrsz. udvar (közös 68. 69. 70. házzal) 16 k., 246. hrsz. szántó 70 k. kikiáltási árban mint becsárban az

1901. évi január hó 28. napján
d. e. 10 órákor

Domásinecz községhezánál dr. Tuboly Gyula és dr. Tamás János ügyvédek közbenjöttével megtartandó árverésen eladatni fog. 818

Venni szándékozók figyelmeztetnek, hogy az árverés megkezdése előtt a fenti kikiáltási ár 10%-át bánatpénz fejében letenni kötelesek.

A kir. jbiróság mint tkvi hatóság.

Perlakon, 1900. nov. hó 3-án.

Törv. bejegyzett

védjegy

Világhírű orosz karaván tea
Popoff K. és C. testvérektől Moskvában.
(több európai udvar szállítói.)

Legfinomabb minőség.

Eredeti csomagokban kapható

Gránertestvéreknél Csáktornyán
valamint a monarchia minden elsőrangú fűszer és csemegeüzletében.

A Csáktornyán székelő

Muraközi Takarékpénztár Részvénytársaság

1901. évi február hó 16-án délután 3 órákor saját helyiségében

XX. rendes közgyűlését

tartja meg, melyre a t. részvényesek részletekkel meghívattak.

Tárgysorozat:

1. A gyűlés megnyitása az elnök által.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
3. A zárszámla beterjesztése s e fölötti határozat. A mérleg jóváhagyása. Az osztalékok meghatározása és a felmentvény megadása.
4. Négy igazgatósági tag és a felügyelő-bizottság megválasztása*)
5. Netáni indítványok.
6. A jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes kijelölése.

Az igazgatóság.

*) 59. §. A tanácskozási és szavazási jogot a közgyűlésen minden részvényes személyesen gyakorolhatja, de ezen jog gyakorolhatására megkivánlatik, hogy a részvényes legalább 20 éves s részvénye legalább 4 hét óta a társaság könyveiben az ő nevére legyen beírva és végre, hogy az szintén a közgyűlést 3 nappal megelőzőleg az intézet pénztárába letétessék.

A választási jog azonban nemcsak személyesen, hanem távollévők által is gyakorolható. I. e. a meg nem jelenhető részvényes egy másik részvényest szavazatának gyakorolására különösen felhatalmazhat, azonban szintén szükséges, hogy az ily megbízott által szavazó részvényes legalább 20 éves legyen és részvénye 4 héttel a közgyűlés előtt a társaság könyveiben az ő nevére legyen beírva.

Meghatalmazványok csak részvényesek nevére állíthatók ki.